

**College van Gedeputeerde Staten
statenvoorstel**

DATUM	10-12-2013	NUMMER PS	PS2014BEM02
AFDELING	MAO	COMMISSIE	BEM
STELLER	Ageeth Nijkamp	DOORKIESNUMMER	2714
DOCUMENTNUMMER	80EEBE0B	PORTEFEUILLEHOUDER	Van Lunteren

Titel : Wet Markt en Overheid; bepalen welke economische activiteiten zijn aan te merken als zijnde van algemeen belang in de zin van de Wet

Inhoudsopgave

Besluit	pag. 3.
Toelichting	pag. 4.
Bijlage(n):	geen

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

De Wet Markt en Overheid (verder ook: de Wet) heeft als doel eerlijke concurrentie tussen overheden die activiteiten op de markt verrichten en marktpartijen. Een gelijk speelveld bij aanbieden van goederen of economische diensten komt het innovatievermogen en de concurrentiekracht van het bedrijfsleven ten goede. De Wet bevat een uitzondering voor economische activiteiten en bevoordelingen van overheidsbedrijven die plaatsvinden in het 'algemeen belang'. Voorwaarde daarbij is dat Provinciale Staten vaststellen welke economische activiteiten en bevoordelingen in het algemeen belang plaatsvinden.

Voorgeschiedenis

De Wet Markt & Overheid is in werking getreden op 1 juli 2012. Daaraan voorafgaande heeft er een kleine inventarisatie van het effect op provinciale activiteiten plaatsgevonden. De provincie verricht enkele economische activiteiten in de zin van deze Wet.

Wij hebben de notitie 'Regie op relatiemanagement' vastgesteld. In deze notitie is beleid opgenomen dat de Statenzaal en foyer 'om niet' ter beschikking worden gesteld aan niet-commerciële organisaties uit de provincie Utrecht. Dit betreft een economische activiteit.

Essentie / samenvatting

Provinciale Staten worden voorgesteld, gelet op de uitzondering in de Wet Markt en Overheid, het gebruik van de Statenzaal en de foyer 'om niet' door niet-commerciële organisaties, maar ook andere economische activiteiten die voortvloeien uit vastgesteld beleid van de provincie Utrecht, aan te merken als zijnde van algemeen belang in de zin van die Wet. Het vastgesteld beleid is provinciaal beleid dat is vastgelegd in documenten van GS en PS.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Goede naleving van de Wet Markt en Overheid

Financiële consequenties

geen

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

Provinciale activiteiten worden snel beschouwd als publieke taak, terwijl zij nader beschouwd soms wel economische activiteiten blijken te zijn (waar een markt voor is). De invoering van de Wet moet ook leiden tot een bewustwordingsproces met betrekking tot de gedragsregels en vervolgens eventueel een kader voor welke activiteiten er worden uitgevoerd en welke niet.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

In de Provincie Noord-Brabant is een grondige inventarisatie gehouden om mogelijke economische activiteiten boven water te halen. Er kwamen maar enkele activiteiten uit voort die aanpassing behoeften. Dit vormde de reden om in Utrecht een kleine inventarisatie te doen, twee coördinatoren (bij de afdeling Managementondersteuning) aan te stellen en een leer –en ontwikkeltraject in te gaan, waarbij vooral de bewustwording het doel is. De inventarisatie wordt gevolgd door een evaluatie na twee jaar na vaststelling van deze besluiten. Daarnaast is het door de huidige focus op de kerntaken waarschijnlijk dat er nog minder economische activiteiten in de zin van de Wet worden verricht.

De Autoriteit Consument en Markt (ACM, voorheen: NMa) is belast met de uitvoering van deze Wet, neemt klachten in behandeling of kan handhavend optreden. De ACM is op bezoek geweest bij de provincie Utrecht om een algemene toelichting te geven bij deze Wet. Er werd aangegeven dat, aangezien de Wet nog nieuw is, er naar aanleiding van klachten vooral eerst in gesprek wordt gegaan met de betreffende provincie.

De implementatie van deze Wet zoals die thans wordt gedaan leidt tot betere naleving van deze wet.

Voorgesteld wordt:

1. het gebruik van de statenzaal en foyer 'om niet' voor niet-commerciële organisaties, aan te merken als zijnde van algemeen belang in de zin van de Wet Markt en Overheid,
2. andere economische activiteiten die voortvloeien uit vastgesteld provinciaal beleid, die niet voor marktconforme tarieven plaatsvinden, aan te merken als zijnde van algemeen belang in de zin van de Wet Markt en Overheid.

Gedeputeerde Staten,

Voorzitter,

Secretaris,

Besluit van 3 februari 2014 tot vaststelling van een nadere invulling van het begrip 'als zijnde van algemeen belang' in de zin van de Wet Markt en Overheid;

Provinciale Staten van Utrecht in vergadering bijeen;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 3 december 2013, afdeling MAO, nummer 80EEBE0B;

Overwegende de goede naleving van de Wet Markt en Overheid;

Gelet op het feit dat hiermee nodig is dat invulling wordt gegeven aan de uitzondering op de toepasselijkheid van de gedragsregels uit de Wet Markt en Overheid;

Besluiten:

1. het gebruik van de statenzaal en foyer 'om niet' voor niet-commerciële organisaties, aan te merken als zijnde van algemeen belang in de zin van de Wet Markt en Overheid;
2. andere economische activiteiten die voortvloeien uit vastgesteld provinciaal beleid, die niet voor marktconforme tarieven plaatsvinden, aan te merken als zijnde van algemeen belang in de zin van de Wet Markt en Overheid.

Voorzitter,

Griffier,

Toelichting

1. Wettelijke grondslag

Art. 158, lid 1 Provinciewet, Mededingingswet (wet Markt en Overheid).

2. Beoogd effect

Goede naleving van de Wet Markt en Overheid (de Wet).

3. Argumenten

Er heeft een quick scan plaatsgevonden door financieel en juridische adviseurs over de toepassing van deze wet. Er is daartoe met betrokkenen van verschillende afdelingen gesproken. Uit die inventarisatie bleek dat niet veel door de provincie verrichte (economische) activiteiten vallen onder de werking van de wet. Daarnaast is de wet nieuw en voornamelijk tijdelijk voor 5 jaar. De provincie Utrecht heeft (nog) onvoldoende ervaring met de toepassing van de wet. Er wordt daarom voornamelijk een wetstechnische/praktische benadering voorgesteld met een evaluatie na 2 jaar. Deze benadering houdt in dat economische activiteiten die voortvloeien uit vastgesteld provinciaal beleid, aangemerkt worden als zijnde van algemeen belang in de zin van de Wet.

De provincie ontplooit als bestuurslaag met een open huishouding zeer diverse activiteiten. Vele activiteiten vallen onder het begrip 'publieke taak' en zijn facultatief. Met het vaststellen van de Strategische Agenda Provincie Utrecht heeft een brede herijking plaatsgevonden van het takenpakket van de provincie. Met het vaststellen van de Agenda, maar ook van andere beleidsuitgangspunten maakt het provinciebestuur de afweging of het ontplooiën van bepaalde activiteiten in het algemeen belang is. Hiermee is soms impliciet en soms expliciet de afweging gemaakt om dergelijke activiteiten niet enkel aan de markt en samenleving over te laten. Hoewel we dergelijke activiteiten tot onze publieke taak rekenen is het goed denkbaar dat ze eveneens zijn te scharen onder het ruime begrip 'economische activiteiten'. Voor deze activiteiten wordt daarom voorgesteld ze aan te merken als 'algemeen belang' in de zin van de Wet Markt en Overheid door PS, zodat de uitzondering op de gedragsregel kan worden toegepast.

Naast de vaststelling van dit algemene besluit, ligt een concreet besluit voor: het, door ons college vastgestelde besluit om de Statenzaal en de foyer 'om niet' ter beschikking te stellen aan niet-commerciële organisaties uit de provincie Utrecht, wordt aangemerkt als activiteit van algemeen belang (art. 25h, lid 5, Mededingingswet).

Argumentatie hiervoor is onder meer dat het Huis voor de Provincie Utrecht een voor alle Utrechters opengesteld huis moet zijn. Niet-commerciële organisaties werkzaam in de provincie Utrecht wordt op een laagdrempelige wijze ruimte beschikbaar gesteld voor een van hun activiteiten. (De zalen worden aan derden aangeboden voor een kostenintegraal tarief, hetgeen conform de Wet is).

Het algemeen belang dat hiermee wordt gediend betreft het ondersteunen van /tegemoetkomen aan niet-commerciële organisaties in de provincie Utrecht, danwel de vrijwilligers die daar deel van uitmaken. Dit behoort tot de door de provincie nagestreefde doelen. Door de inperking in tijd, frequentie en het geografisch bereik van de activiteit en omvang (alleen niet commerciële organisaties uit de provincie Utrecht) en een duidelijk uitvoeringsprotocol, is de uitzondering op de regel van doorbelasting van de integrale kosten, proportioneel en aanvaardbaar. De belangenhebbenden/ derden, te denken valt aan zalenverhuurbedrijven in (de omgeving van) Utrecht, worden naar verwachting niet buitenproportioneel geraakt, omdat vele niet-commerciële organisaties weinig tot geen gebruik maken van zalenverhuurbedrijven.

4. Kanttekeningen

Om gebruik te kunnen maken van de algemeen belang-uitzondering is de eerste stap om te bepalen welk specifiek algemeen belang aan de orde is en of de desbetreffende economische activiteiten dat algemeen belang dienen. Vervolgens moet duidelijk zijn welke gevolgen de algemeen belangvaststelling heeft voor derden, in het bijzonder private ondernemers. Ten slotte moet nog worden afgewogen of het met de activiteiten te dienen algemeen belang opweegt tegen de nadelige gevolgen voor belanghebbenden. Het is al met al noodzakelijk dat er een krachtige motivering is, waarom sprake is van een algemeen belang dat, afgewogen tegen de belangen van private ondernemers, reden is de economische activiteiten buiten de reikwijdte van de gedragsregels van de Wet Markt en Overheid te plaatsen. Afwegingen die ten aanzien van toekomstige economische activiteiten worden gemaakt, kunnen aanleiding zijn voor GS om de besluitvorming hierover nogmaals door PS te laten vaststellen.

Hoewel de verwachting is dat de activiteiten tot de publieke taak van de provincie worden gerekend, is niet uit te sluiten dat er activiteiten zullen zijn, is niet uit te sluiten dat een rechter van oordeel is dat de gedragsregels wel van toepassing zijn.

Zie ook onder "juridisch".

5. Financiën

Niet van toepassing

6. Realisatie

Met het vaststellen van de economische activiteiten die voortvloeien uit vastgesteld provinciaal beleid als zijnde van algemeen belang in de zin van de Wet Markt en Overheid, wordt uitvoering gegeven aan deze wet in de provinciale organisatie. In de provinciale organisatie wordt geborgd dat er twee jaar na de vaststelling van dit besluit een evaluatie wordt gehouden over de toepassing van deze uitzonderingsregel op grond van de Wet Markt en Overheid.

7. Juridisch

Er wordt gebruik gemaakt van de uitzondering zoals genoemd in artikel 25 h, lid 5, Mededingingswet. Het verdient, met het oog op de toetsbaarheid van algemeen belangvaststellingen, de voorkeur dat algemeen belangvaststellingen plaatsvinden in de vorm van een concreet besluit, zoals thans gebeurt met het besluit met betrekking tot de Statenzaal en Foyer. Hier is het besluit voor wat betreft de 'andere economische activiteiten die voortvloeien uit vastgesteld beleid' niet concreet. Het is daarmee niet vatbaar voor bezwaar en beroep. Het is daarom zorgvuldig om -waar mogelijk - aparte besluiten te nemen indien er concrete economische activiteiten aan de orde komen. In die besluiten kan dan de motivering van het algemeen belang, alsmede de inspraak-, bezwaar- en beroepsmogelijkheden worden aangegeven.

De gekozen praktische benadering is, gelet op de gehouden inventarisatie van economische activiteiten en de aangekondigde evaluatie, een rechtmatige uitwerking ter naleving van de Wet Markt en Overheid.

8. Europa

De Wet Markt en Overheid geeft op nationaal niveau invulling aan principes rondom mededinging. Europese regels met betrekking tot staatssteun hebben hierbij voorrang. De nieuwe Wet voorziet daarom met name in situaties waarin sprake is van economische activiteiten waarbij sprake is van steun die onder de de-minimumgrens voor staatssteuntoetsing valt.

9. Communicatie

Het besluit van provinciale staten wordt op de gebruikelijke wijze gecommuniceerd (Provinciaal Blad).

10. Bijlagen

Geen